

ΙΕΡΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΤΟΥ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΟΥ

ὑπὸ τῆς Α. Σ. τοῦ Μητροπολίτου Ἀθηνῶν καὶ προέδρου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου

ΘΕΟΚΛΗΤΟΥ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ. ΓΡΑΦΕΙΑ ΕΝ ΤΗ ΙΕΡΑΙ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΙ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Κ. Ι. ΔΥΟΒΟΥΝΙΩΤΗΣ

Ἑφηγητῆς

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ

Φ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Καθηγητῆς ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ Ριζαρείῳ Σχολῇ

ΤΑΜΙΑΣ

Χ. ΠΑΠΑΔΟΙΚΟΝΟΜΟΣ

Διδάκτωρ τῆς Θεολ. Διευθυντῆς Γραφείων Ἱ. Μητροπόλεως

Συνδρομὴ ἐτησία προπληρωτέα.

Διὰ τὸ Ἑσωτερικὸν Δρ. 6. Διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν Φρ. χρ. 7

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἡ τῆς ἐξομολογήσεως καὶ τοῦ εὐχελαίου ἱερὰ ἀκολουθία.—Βαρλαάμ καὶ Ἰωάννα.—Ἡ καταγωγὴ τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἡ περὶ αὐτῆς γνώμη τοῦ κ. Μπλιαράκη.—Ἐγκύκλιος.—Εἰκὼν τοῦ καλοῦ κληρικοῦ.—Κανὼν ἱαμβικός εἰς τὴν ἑορτὴν τῶν Χριστουγέννων.—Ἀνάλεκτα.—Βιβλιογραφία.—Εἰδήσεις.—Ἀλληλογραφία.

Ἡ ΤΗΣ ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΣΕΩΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΥΧΕΛΑΙΟΥ ΙΕΡΑ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ

Ἐν τῇ ἐξομολογήσει ὁ ἁμαρτωλὸς ἄνθρωπος, ὁ τὴν ἐν τῷ βαπτίσματι μεταδοθεῖσαν πνευματικὴν καθαρότητα ἀποβαλὼν καὶ εἶτα εἰλικρινῶς μετανοῶν, ἀνοίγει τὴν ψυχὴν αὐτοῦ εἰς αὐτὸν τὸν φιλόανθρωπον καὶ ἐλεήμονα Κύριον ἐνώπιον τοῦ προκειμένου τῆς ἐκκλησίας λειτουργοῦ ἢ πνευματικοῦ καὶ λαμβάνει παρ' αὐτοῦ ἐν ὀνόματι Κυρίου τὴν τῶν ἁμαρτημάτων ἄφεσιν. Τελεῖται δὲ ἡ τῆς ἐξομολογήσεως ἱερὰ ἀκολουθία οὕτω. Μετὰ σύντομον προσευχὴν πρὸς τὸν Χριστόν, τὸν τὰς ἁμαρτίας αἴροντα Ἀμὺν καὶ Ποιμένα τῶν ψυχῶν, καὶ ἀπαγγελίαν τοῦ ν'. τῆς μετανοίας ψαλμοῦ, ὁ πνευματι-

κός, ἐπικαλούμενος τὸν ἀόρατως παρόντα Σωτῆρα, προτρέπει τὸν εἰλικρινῶς μετανοοῦντα, ὅπως μὴ δειλιάσῃ, μὴδὲ πτοηθῇ, μὴδὲ αἰσχυνηθῇ καὶ κρύψῃ τι ἀπ' αὐτοῦ, ἵνα λάβῃ παρὰ τοῦ Κυρίου τὴν τῶν ἁμαρτημάτων ἄφεσιν καὶ ἐξέλθῃ οὕτως ἐκ τοῦ πνευματικοῦ τούτου ἱατρείου τεθεραπευμένος τὴν ἀσθενοῦσαν ψυχὴν. Ὁ εἰλικρινῶς δὲ μετανοῶν ἐξομολογεῖται τότε πάσας τὰς ἁμαρτίας αὐτοῦ τῷ πνευματικῷ, ὅστις προσεκτικῶς ἀκροᾶται καὶ ὡς ἔμπειρος τῶν ψυχῶν ἱατρός πειρᾶται τὰ ποικίλα αὐτῶν νὰ διαγιγνώσκῃ ἀσθενήματα, ὅπως ἐκάστω αὐτῶν τὰ κατάλληλα ἐπάγῃ πνευματικὰ φάρμακα. Μετὰ τὴν ἐξομολόγησιν κλίνει ὁ ἐξομολογηθεὶς τὰ γόνατα καὶ τὴν κεφαλὴν, ὁ δὲ πνευματικός, δεηθεὶς πρὸς τὸν Κύριον, τὸν μὴ θέλοντα τὸν θάνατον τοῦ ἁμαρτωλοῦ, ἀλλὰ τὴν ἐπιστροφὴν αὐτοῦ καὶ ζωὴν, ἀπολύει αὐτὸν ἐν ὀνόματι τοῦ Κυρίου παντὸς δεσμοῦ ἁμαρτίας, ἐπιτρέπει δ' αὐτῷ καὶ τὴν τῶν ἀχράντων μυστηρίων κοινωνίαν, δι' ἧς τελειοῦται τὸ τῆς ἐξομολογήσεως μυστήριον. Ἐνίοτε ὁ πνευματικὸς ἐπιβάλλει τῷ ἐξομολογουμένῳ ἐπὶ

σθεῖναι ἀμαρτίας «Ήσαι. Λ', 1). Ὁ ἀληθὴς κληρικὸς δὲν ἀνήκει εἰς ἑαυτὸν ἀνήκει εἰς τὸν Θεόν· ἀνήκει εἰς τὴν κοινωνίαν· ἀνήκει εἰς τὴν Ἐκκλησίαν. Ἐντεῦθεν πρέπει νὰ ἐξετάζῃ καλῶς τὸν χαρακτήρα του ὁ μέλλων νὰ ἱερωθῇ ἂν δύνηται νὰ γείνη ἄξιος καὶ ἱκανός· ἄλλως ὡς ἀποφεύγει τὴν ἱερωσύνην καὶ ἂν πολλοὶ πολλὰκις ἀναγκάζωσιν αὐτόν, διότι εἶνε τὸ δυσχερέστατον καὶ τὸ ἔχον τὰς μεγίστας εὐθύνas ἔργον.

Πολύκαρπος Ι. Συνοδινός
Ἱεροκήρυξ.

ΚΑΝΩΝ ΙΑΜΒΙΚΟΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΟΡΤΗΝ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ

Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ

μετὰ παραφράσεως εἰς τὴν νεοελληνικὴν Σπυρ.
Παπαγεωργίου, καθηγητοῦ.

Ὁ ἀπαράμιλλος, καὶ ὁ μέγιστος ἴσως τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὕμνογράφων Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνὸς ἐποίησεν, ὡς γνωστόν, πλὴν ἄλλων Κανόνων τοῦ Ὁρθρου, καὶ τρεῖς ἐν ἱαμβικοῖς στίχοις, τοὺς τῶν Χριστουγέννων, τῶν Θεοφανείων καὶ τῆς Πεντηκοστῆς.

Ἀποτελεῖται δὲ ὁ στίχος τοῦ ἱαμβικοῦ κανόνος ἀπὸ ἐξ ἱάμβους· ἱάμβος δὲ ἐν τῇ μετρικῇ τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς ποιήσεως λέγεται ὁ ἐκ μιᾶς συλλαβῆς μακρᾶς καὶ μιᾶς βραχείας συγκεῖμενος ποῦς (-)π.χ. ἔ-σω | σε-λα | ὄν-θau | μα-τουρ | γῶν.δε | σπο-της | . Ἡ ποίησις τῶν Κανόνων τούτων ἀποδεικνύει ὅτι ὁ Ἰωάννης Δαμασκηνὸς ἐγίνωσκεν ἄριστα καὶ ἐχειρίζετο εὐχερέστατα τὴν ἀρχαίαν σοφὴν κλειον γλῶσσαν, δεῖγμα τοῦτο τῆς σπανίας θύραθεν πολυμαθείας αὐτοῦ.

Δυστυχῶς, ὁμολογητέον, ἔκ τε τῶν ψαλλόντων καὶ ἐκ τῶν ἀκροωμένων τοῦ ἐξόχου ποιητικοῦ ἀλλήλους καὶ δογματικῆς σοφίας πλήρεις τούτους κανόνas ἐλάχιστοι εἰσὶν οἱ ἀκριβῶς καὶ λεπτομερῶς ἐννοοῦντες αὐτούς. Χάριν τῶν μὴ ἐννοούντων αὐτούς λοιπὸν ἐπεχειρήσαμεν νὰ μεταφράσωμεν ἢ μᾶλλον νὰ παραφράσωμεν εἰς τὴν νεοελληνικὴν τοὺς Κανόνas τούτους, ἀκολουθοῦντες ὅσον τὸ δυνατόν πιστῶς τὴν σειρὰν τῶν λέξεων τοῦ Κειμένου. Ἀλλοτε ἐδημοσιεύσαμεν ἐν τῷ Ἱερῷ Συνδέσμῳ (Ἐν Ἀθήναις 15 Ἰανουαρίου 1906) τὴν παράφρασιν τοῦ Κανόνος τῶν Θεοφανείων σήμερον προβαίνομεν εἰς τὴν δημοσιεύσιν τῆς τοῦ Κανόνος τῆς Εορτῆς τῶν Χριστουγέννων.

Ὡδὴ Α'.

Ἐσωσε λαὸν θαυματουργῶν Δεσπότης,
Υγρὸν θαλάσσης κύμα χερσώσας πάλαι.
Ἐκὼν δὲ τεχθεὶς ἐκ Κόρης, τρίβον βατὴν
Πόλον τίθησιν ἡμῖν· ὃν κατ' οὐσίαν
Ἰσὸν τε Πατρὶ καὶ βροτοῖς δοξάζομεν.

X

Ἐσωσε τὸν λαὸν (τὸν Ἰουδαϊκὸν) διὰ θαύματος ὁ Δεσπότης Θεὸς μεταβαλὼν εἰς χέρσον, εἰς ξηράν, τὸ ὑγρὸν κύμα τῆς θαλάσσης (Ἐρυθρᾶς) κατὰ τὸν παλαιὸν καιρὸν. Ἐκουσίως δὲ γεννηθεὶς ἐκ Κόρης (τῆς παρθένου) κατέστησεν εἰς ἡμᾶς βατὴν τὴν ὁδὸν πρὸς τὸν πόλον, δηλ. τὸν οὐρανόν. Τοῦτον τὸν Δεσπότην, κατὰ τὴν οὐσίαν τὴν θεῖαν ἴσον μὲ τὸν Πατέρα καὶ κατὰ τὴν ἀνθρωπίνην οὐσίαν ἴσον μὲ ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους δοξάζομεν.

Ἦνεγκε γαστήρ ἡγιασμένη Λόγον,
Σαφῶς ἀφλέκτῳ ζωγραφημένη βάτῳ
Μιγέντα μορφῇ τῇ βροτησίᾳ Θεόν,
Εὖκν τάλαιναν νηδὺν ἀρᾶς τῆς πάλαι
Λύοντα πικρῶς· ὃν βροτοὶ δοξάζομεν.

X

Ἡ γαστήρ ἡ ἡγιασμένη τῆς Θεοτόκου, ἥτις ἐζωγραφήθη, ἀπετυπώθη σαφῶς ἐν τῇ καιομένῃ καὶ μὴ καταφλεγομένῃ βάτῳ (τοῦ Μωϋσέως) ἐγέννησε τὸν Θεὸν Λόγον, ὅστις ἐμίγη, ἡνώθη μὲ τὴν μορφὴν τῶν βροτῶν—τῶν ἀνθρώπων καὶ ὅστις ἔλυσε ἀπὸ τῆς παλαιᾶς πικρᾶς κατάρας τὴν νηδὺν (=τὴν κοιλίαν) τῆς Εὕκας (ὅταν δηλ. ὁ Θεὸς τὴν κατηράσθη ὅτι ἐν λύκαις καὶ ὀδύναις θὰ γεννήσῃ τὰ τέκνα τῆς). Τοῦτον ἡμεῖς τὸν Θεὸν λόγον οἱ βροτοί, οἱ ἀνθρώποι, δοξάζομεν.

Ἐδειξεν ἀπτήρ τὸν πρὸ ἡλίου Λόγον,
Ἐλθόντα παῦσαι τὴν ἀμαρτίαν, Μάγους,
Σαφῶς πενιχρὸν εἰς σπέος τὸν συμπαθῆ
Σὲ σπαργάνοις ἐλικτόν· ὃν γεγηθότες
Ἰδὼν αὐτὸν καὶ βροτὸν καὶ Κύριον.

X

Ἐδειξεν ὁ ἀπτήρ σαφῶς εἰς τοὺς Μάγους Σὲ τὸν πρὸ τοῦ ἡλίου γεννηθέντα Υἱὸν καὶ Λόγον τοῦ Θεοῦ Πατρὸς, τὸν συμπαθῆ, τὸν ἐλθόντα νὰ παύσῃ τὴν ἀμαρτίαν, ἐλικτόν, δηλ. περιτετυλιγμένον ἐν σπαρ-